

**КОМПЕТЕНТІСНИЙ ПІДХІД У ХІМІЧНІЙ ОСВІТІ – ВИМОГА
СЬОГОДЕННЯ***Кочерга Є. В.*

КВНЗ «Дніпровська академія неперервної освіти»

blago-2013@ukr.net

Система освіти України, у тому числі й хімічна, яка перебуває на шляху реформ, вимагає від її учасників зміни «ЗУНівського» підходу на компетентнісний. Компетентнісний підхід передбачає наявність у фахівця не лише знань, умінь та навичок у певній сфері діяльності, а й мотивацію до обраної діяльності, певні особистісні риси, які б сприяли ефективній та творчій роботі за обраним напрямком.

Певна частина випускників хімічних спеціальностей після закінчення вузів залишаються працювати у системі освіти вчителями та викладачами. І для них особливо актуальним є компетентнісний підхід, оскільки вони мають розвивати та удосконалювати компетентності не лише в собі, а й формувати їх у підростаючого покоління.

Темп збільшення та поширення інформації у наш час настільки швидкий, що необхідно не просто передавати знання, а вчити здобувати знання. Крім того, наявність великої маси знань зовсім не гарантує успіх у професійній діяльності, адже на ринку праці цінується вміння використовувати знання на практиці, пристосовувати їх до реалій сьогодення. Процеси глобалізації передбачають уміння здобувати знання не лише в межах країни проживання. Мережа Інтернет надає можливість доступу до знань з усього світу. Тобто, знайти необхідну інформацію – це зовсім не проблема, а важливо вдало застосувати здобуті знання та інформацію.

Важливість компетентнісного підходу саме в хімічній освіті визначається ще й тим, що на сучасному етапі розвитку суспільства саме хімії належить провідна роль у його розвитку. Адже цифровий світ існує завдяки досягненням хімії, поряд з фізикою та математикою, рівень розвитку яких дає можливість фізичного створення, зберігання та передавання інформації. Тобто, без цих природничих наук фізично не можливе існування інформаційного світу.

Компетентнісний підхід у хімічній освіті передбачає формування та розвиток як предметної (хімічної), так і ключових компетентностей.

Власне хімічна компетентність передбачає розвиток хімічного мислення – розуміння взаємозв'язку матеріальних об'єктів реальної дійсності за схемою: структурна організація речовини – фізичні та хімічні властивості – знаходження в природі та взаємоперетворення – застосування – вплив на навколишнє природне середовище; хімічної грамотності – вміння записувати хімічні формули та рівняння, розуміти їхню суть та здійснювати за ними необхідні обрахунки; вміння знаходити необхідну хімічну інформацію та використовувати її; вміння поводитися з хімічними речовинами, здійснювати з ними певні перетворення і прогнозувати результати цих перетворень; хімічної відповідальності – усвідомлення ролі різноманітних хімічних речовин і матеріалів у життєдіяльності людини та в існуванні довкілля (О. Гулай, 2013).

До ключових компетентностей відносяться такі, як спілкування державною (і рідною у разі відмінності) мовою, спілкування іноземними мовами, математична компетентність, основні компетентності у природничих науках і технологіях, інформаційно-цифрова компетентність, уміння вчитися впродовж життя, ініціативність і підприємливість, соціальна та громадянська компетентності, обізнаність та самовираження у сфері культури, екологічна грамотність і здорове життя.

Отже, важливість компетентнісного підходу в хімічній освіті є беззаперечною. Усі компетентності взаємопов'язані та повинні розвиватися лише системно та безперервно.